

det. Dette Udvalg sluttede den 13. Marts 1918 uden at afgive nogen Betænkning, men det afgav en Beretning, i hvilken det udtalte, at der indenfor Udvalget har været Enighed om, at Tyendeloven af 10. Maj 1854 bør ophæves og erstattes med en Beskyttelseslovgivning for de unge Arbejdere i privat Tjenesteforhold. Endvidere hedder det i Beretningen, at der var udarbejdet en foreløbig Betænkning af Udvalget, men at Justitsministeren dog nærede Tvivl om, „hvorvidt det vil være forsvarligt helt at undlade at indføre Beskyttelsesbestemmelser for myndige Tjenestefolk, og da endvidere en Lovgivning som den her omhandlede maa afstemmes saavel med Lærlingeloven som med de i Fabrikloven indførte Bestemmelser om kommunale Vedtægter for Børns og unge Menneskers Arbejde i visse nærmere bestemte Arter af Erhvervsvirksomhed, har Ministeriet henstillet, at Udvalget slutter sit Arbejde med Afgivelsen af nærværende Beretning, idet han samtidig har givet Løfte om i næste Rigsdagssamling at fremsætte Lovforslag i den af Udvalget ønskede Retning“.

Det er i Henhold til dette at mig afgivne Løfte, at jeg her har den Ære for det høje Ting at fremsætte dette Lovforslag om Regler for Ordningen af Retsforholdet mellem Husbond og Medhjælper. Forslaget indeholder tre Kapitler. Kapitel I angaar Medhjælpere under 18 Aar, Kapitel II angaar Medhjælpere over 18 Aar, medens Kapitel III indeholder nogle almindelige Bestemmelser.

Hvad angaar Medhjælpere under 18 Aar, maa Ministeriet ikke blot anse særlige Beskyttelsesregler for dem for nødvendige i Lighed med de Bestemmelser, som indeholdes i Fabriklovgivningen angaaende Arbejdere i Fabrikker og lignende Erhvervsvirksomheder, men man maa tillige mene, at en fuldstændig Lovgivning angaaende Parternes indbyrdes Retsforhold er nødvendig. Hvis der ikke træffes saadanne Bestemmelser, vilde nemlig kun de faa almindelige Lovbestemmelser angaaende disse Forhold komme i Betragtning, naar der opstod Retstrætte mellem en Husbond og en umyndig Medhjælper, og Domstolene vilde da have at dømme efter disse faa Lovbestemmelser og deres Analogier, som maaske kun fjernt berører saadanne For-

hold. Dette vilde føre til stor Usikkerhed, som overvejende vilde blive til Skade for den umyndige Medhjælper, der allerede paa Grund af sin økonomisk svage Stilling let vilde blive den, som trak det korteste Straa under saa lidet ordnede Retsforhold. Derfor tillader jeg mig at bringe i Forslag et helt Sæt Retsregler til Ordning af det civilretlige Mellemværende mellem en Husbond og en Medhjælper under 18 Aar. I Lovforslaget er Ordet „Tyende“ erstattet med Ordet „Medhjælper“, hvilket i og for sig ikke betyder nogen retlig Forskel, men er et Udtryk for Tidens Aand, som formentlig vil have sin Værdi.

Nærværende Lovforslag omhandler kun det Forhold, i hvilket en Medhjælper for længere Tid stiller sin legemlige Arbejds-kraft som Helhed til en andens Tjeneste, saaledes at Medhjælperen sætter sig i et almindeligt Underordningsforhold til Arbejdsgiveren, derimod omfatter det ikke andre private Tjenesteforhold, f. Eks. Forholdet som Haandværkssvend, Kontorist eller lignende, og dette fremgaar ogsaa af Lovens Udtryk.

Bestemmelserne i § 38, Kapitel II, gør Reglerne i Kapitel I anvendelige ogsaa for Medhjælpere over 18 Aar, dog saaledes, at det er deklatoriske Retsregler, som altsaa ikke kan gøres gældende, naar der er truffet anden Overenskomst mellem Parterne. Dette gælder dog med to Undtagelser, idet Reglerne i Kapitel I, som forskriver en vis Størrelse for Soveværelset for en Medhjælper under 18 Aar, og Reglerne om Flytning i Sygdomstilfælde af en saadan ung Medhjælper, i alle Tilfælde ogsaa skal gælde i et lignende Forhold, hvor Medhjælperen er over 18 Aar, idet Ministeriet maa formene, at selv myndige Medhjælpere bør have Lovgivningens ufravigelige Beskyttelse paa disse Punkter, altsaa Beskyttelse i Retning af at have et ordentligt Sted at sove og i Retning af, hvad der skal foretages, hvis vedkommende bliver syg.

Iøvrigt kan jeg henvide til de Bemærkninger, hvormed Lovforslagets enkelte Bestemmelser ledsages.

Formanden: Eksemplarer af samtlige de i Dag fremsatte Lovforslag vil blive omdelt.